

bestuur bestaande uit een aantal mannen van aanzien uit hun eigen midden, jaarlijks aangewezen door de graaf, samen met de grafelijke ambtenaar, de schout, en in later tijd bijgestaan door enkele raden of burgemeesters. De vroedschap is een college van nog weer later. Dit bestuur vaardigde de z.g. keuren uit, gemeentelijke verordeningen zouden we nu zeggen, zoals bouwverordeningen of politieverordeningen. De schout met de schepenen, dus zonder de burgemeesters, spraken recht in civiele zaken en in kleine criminele zaken en handhaafden aldus deze keuren en het recht van de graaf. De baljuw van Schieland had het halsrecht.

De grote economische voordelen van het poorterschap waren, dat men in een agglomeratie van enige omvang een ambacht mocht uitoefenen of een winkel houden, dat men markt mocht houden en dat de kooplieden waren vrijgesteld van tol aan de grafelijke tolleren in Holland, Zeeland en Friesland. Als plichten stonden daartegenover, dat men in de stad licht en vuur moest houden uitgezonderd zes weken in het voor- en najaar voor hen die land buiten de stad bewerkten en dat men moest bijdragen in geld en manschappen voor het huishouden en de oorlogen van de graaf.

De creatie van Wolfert van Borselen was van korte duur. Hijzelf werd enkele maanden na de stadsrechtverlening in juli 1299 vermoord; graaf Jan I stierf in november van dat jaar; opvolger werd Wolferts oude tegenstander, Jan van Avesnes, graaf van Henegouwen (Jan II). Een van zijn eerste regeringsdaden was, de door Wolfert geïnspireerde en vaak tegen hem gerichte bestuurshandelingen ongedaan te maken, en daarmee verviel ook het stadsrecht van Rotterdam. De zoon van de vroegere eigenaar van het westelijk deel van de stad, heer Dirk Bokel, werd in zijn leen hersteld, de graaf behield het bestuur over het deel, oostelijk van de Rotte. Rotterdam moest het perkamenten handvest van 1299 ter grafelijke kanselarij in Den Haag terugbezorgen waar het in de 16de eeuw nog aanwezig was maar sindsdien spoorloos is verdwenen ³).

Al stond het voormalige stadje onder twee heren, oost en west van de Rotte, het behield de allure van een klein centrum voor de omgeving. In 1306 is er sprake van een eigen parochie met een pastoor, vermoedelijk ook in 1299 van een van de al bestaande parochies (waaronder in elk geval Hillegersberg) afgesplitst. In 1316 is er een grafelijke herberg, een bescheiden residentie of hof